

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Jure Rerum Ecclesiasticarum Ad Germaniae Catholicae
Principia Et Usum Pars ...**

Complectens Sectionem III. & IV.

Zech, Franz Xaver

Ingolstadii, 1762

Titulus XX. De Successionibus ab Intesto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68067](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68067)

Sectio IV. Tit. XX. De Success. 795
stitutum sufficiunt Sect. IV, tit. 3.
de Donation. §. 254.

TITULUS XX.

DE SUCCESSIONIBUS AB INTESTATO.

Conf. Lib. 3. Decretal. tit. 27.

§. 523.

*Successio
ab inte-
stato*

CAUSA Intestati locum habet, quan-
do quis decedit sine Testamen-
to: est igitur successio ab intestato,
*hereditatis legitime extra casum ultimæ
voluntatis defuncti acquisitio.* Ante om-
nia investigandum, an Successio ab
intestato debeat Juri Naturali?
Affirmant id multi, quia successio
hæc in Bona defuncti innititur præ-
sumptæ defuncti voluntati: quos e-
nim defunctus ordine naturæ præsu-
mitur magis dilexisse, illi succedunt.
Censent igitur hi Doctores, Leges
Civiles, quæ ordinem successionis
tradunt, esse meram declarationem
Juris Naturalis.

§. 524. Mihi videtur, discrimen *Funda-*
faciendum esse inter Liberos aut Pa-
tur in

§ 2

ren-

ratione rentes: & inter alios Agnatos Col-
naturali laterales. Parentes jure naturali te-
quoad nentur liberis suis pro virili procu-
Liberos, rare felicitatem hujus vitæ: quam-
 vis autem felicitas hominis non con-
 sistat in bonis fortunæ; nihilominus
 bonus eorum usus plurimum con-
 ducere potest ad temporalem vitæ
 hujus felicitatem. Tenentur paren-
 tes igitur operam dare, ut liberi con-
 sequantur Bona fortunæ: nec de-
 bent eos privare bonis, quibus eos-
 dem augere possunt absque suo gra-
 vi dispendio. Major hæc est obli-
 gatio, si liberi nondum sint educati,
 nec ad eum statum perducti, ut
 sibi ipsis prospicere possint. Unde
 tenentur Parentes ab ipsa nativi-
 tate prolis curam gerere pro ejus
 educatione, etiam post mortem suam,
 cujus tempus ignorant, continuanda.
 Vilissima animalcula educatio-
 ni prolis natura magistra prospiciunt,
 dum insecta, quæ vitam plerumque,
 ante fœtus ex ovulis exclusos finiunt,
 ea ibi deponunt, ubi commodum a-
 limentum ipsis obvium est. Eandem
 providentiam ratio exigit in homine,
 qui sæpissime moritur, antequam li-
 beri fuerint educati: unde liberi vi-

De Success. ab Intestato. 797

vo quoque patre quodammodo domini existimantur 90.) ; & dicuntur hæredes non fieri, sed apparere 91.).

Et Pa-

§. 525. Vicissim Liberi alere tenentur Parentes inopes, obliganturque ad beneficium oblata occasione iisdem, etiam non inopibus, reddendum, promovendo eorum fortunam, & pro virili conferendo ea, quæ vitam illorum commodam atque jucundam faciunt. Ex his mutuis obligationibus naturaliter oritur jus Liberatorum in bonis Parentum, & vicissim jus Parentum in bonis Liberiorum adhuc viventium, quod omnino perfectum redditur per mortem alterutrius, cum iste post mortem Bonis non amplius indigeat; superstes autem per ea suam fortunam promovere possit: videnturque Liberi sua retinere, & Parentes ad propria sua reverti 92.). Hæc ratio fundat jus Ascendentium & Descendentium, non tantum in primo, sed

E e e 3 etiam

90.) §. 2. Instit. de hæred. qualit. & differ. Non tamen debet ipsis tribui verum condominium.

91.) Græci hoc bene exprimunt per verbum *αναπαύεσθαι*.

92.) L. 1. §. 12. ff. De Successor. Edict.

etiam ulterioribus gradibus, si deficiant proximiores: nulla autem ratione tale jus perfectum concedi potest Agnatis Collateralibus,

Secus quoad Collaterales, §. 526. Autores illi, qui in defectu Liberorum & Ascendentium, aliis etiam Collateralibus successionem ex Jure Naturali tribuunt, jus istud fundatum credunt in præsumpta voluntate defuncti. Sed qui ita discurrunt, non videntur attingere statum quæstionis. Quæstio & difficultas in eo est, an voluntas defuncti vel præsumpta, vel expressa, spectato solo jure naturali habeat vim & virtutem transferendi dominium Bonorum suorum pro illo tempore, quo ea Bona non habebit amplius in suo dominio. Voluntas defuncti mihi videtur esse pium & enixum desiderium: ut autem isti ex obligatione satisfiat, requiritur dispositio Legis positivæ. Nam spectato solo jure naturæ, plus non evincitur, quam quod Bona defuncti retineri possint ab iis, qui jam antea communi quodam jure cum defuncto illa possidebant, quales censentur filii familias respectu parentum, & parentes respectu filiorum. Consequenter non ratio.

De Success. ab Intestato. 799

ratione præsumptæ voluntatis defuncti; sed ex societate quadam juris in illa Bona, retinentur ista in familia. Hanc rationem agnovisse videntur Romani, qui filium emancipatum non censebant necessario instituendum hæredem, sed tantum illos, qui tempore mortis paternæ, in potestate patris erant, & cum patre unam familiam constituebant. Cum autem patria potestas merum Juris Romani inventum fuerit, consuetudines Germaniæ conformiores semper fuerunt juri naturali, dum quoad successionem nullum faciebant discrimen inter filios emancipatos & non emancipatos.

§. 527. Leges Civiles communes ab intestato hæreditatem deferunt ratione Cognationis: hujus tres sunt ordines, unus Descendentium; alius Ascendentium; tertius Transversalium, qui in Agnatos & Cognatos dividuntur 93.). Primo loco admittuntur Descendentes ipsius defuncti,

*Tres ordines
succedentium:*

E e e 4

93.) Sedes Assertionum de Successionibus habetur in Novella 118. JUSTINIANI.

functi, exclusis Ascendentibus & Transversalibus. Veniunt hoc loco omnes Liberi naturales & legitimi simul, absque discrimine sexus, ita ut emancipatus filius concurrat cum eo, qui in potestate retentus est. Si quis decefferit, relicto filio uno, & ex alio filio præmortuo nepotibus, isti nepotes admittuntur una cum illo filio, eorum patruo, ad successionem avi sui, non quidem in capita, sed in stirpes tantum, ita ut isti nepotes omnes non acquirant nisi eam portionem, quæ competiisset eorum patri, si supervixisset. Et istud jus repræsentationis obtinet in infinitum in omnibus Descendentibus, ita ut nullus Descendentium, cujus pater jam est mortuus, excludatur a successione Avi, proavi, abavi &c. Similiter si sint plures Nepotes ex diversis filiis præmortuis, & nulli existant filii, succedent Avo in stirpes, non in capita: si autem sint Nepotes ex uno filio, succedent in capita, nisi essent in gradibus inæqualibus, scilicet Nepotes & Pronepotes.

I. Libe- §. 528. Nepos ex filio superstite
rorum. regulariter non succedit suo Avo.
Si filius sit indignus successione paterna,

De Success. ab Intestato. 801

terna, vel sit deportatus, Nepos ex hoc filio succedet Avo defuncto, modo Nepos conceptus sit, antequam filius fuerit indignus aut deportatus. Si filius, ex quo extat Nepos, repudiasset hæreditatem patris sui, Nepos succedet Avo jure suo, nisi superstes esset alius filius hujus Avi: cum hoc enim patruo suo non posset succedere, nec jure suo, cum gradu sit remotior; nec jure repræsentationis, quod locum non habet, nisi pater sit naturaliter, vel civiliter mortuus: nam si principalis nolit adire hæreditatem, non apparet, quomodo alius ipsius nomine, eumque repræsentando, illam adire possit 94.). Unde in tali casu pars filii repudiantis adcreset filio, qui adivit. Ejusmodi tamen Nepos ex filio repudiante, succederet cum aliis Nepotibus ex aliis filiis præmortuis 95.). Eadem est ratio Filix renuntiantis hæreditati pa-

E e e 5   ternæ:

94.) L. 1. §. 8. ff. de suis & legit. hæred.
95.) Hanc doctrinam ex parte sequitur
MENOCHIUS Vol. I. Consil. 91. prope initium.

ternæ: sola hæc renuntiatio matris non tollit jus liberorum, quo minus hi, non quidem repræsentando matrem, sed jure suo succedant, nisi obstet Statutum aut recepta consuetudo, quibus juribus ordinatur successio 96.).

Ex eodem,

§. 529.) Quæ dicta sunt de Liberis, procedunt in iis, qui ex eodem matrimonio procreati sunt. Si autem extant Liberi ex diversis Nuptiis, ut si mulier habuerit duos maritos, & ex primo unum filium, ex secundo duos; singuli in Bonis sui Patris succedunt: omnes vero æqualiter in Bonis Matris. Quamquam autem censeantur inter Bona materna, lucra, donationes &c. plerumque constare debet ex Statutis aut consuetudinibus locorum. Usitatum in Germania est pactum unionis, seu parificationis prolium, quo Bona utriusque matrimonii communicantur, & liberi ex diversis matrimoniis quoad jus successionis, tanquam

ex

96.) FACHINEUS Controv. Jur. lib. 3. c. 23. BERLICH. p. 2. concl. 43. n. 14. seqq.

De Success. ab Intestato. 803

ex uno matrimonio nati, habentur. Validum est tale pactum, modo fiat cum plena causæ cognitione, in præsentia tutorum & Cognatorum, accedente autoritate Judicis 97.).

§. 530. Filii suscepti ex putativo *Et justo* Matrimonio, parentibus suis succedunt, si adfuit bona fides contra-*matri-*monio. hentium, & adhibitæ sint solennitates secundum morem patriæ 98.). Liberi naturales tantum, non succedunt patri, nisi in defectu legitimorum, & uxoris, & tunc quidem in duabus solum unciis 99.). Procreati autem ex damnato coitu nequaquam succedunt. Filii naturales legitimati per subsequens matrimonium, succedunt cum aliis legitime natis.

97.) GAILL lib. 2. obs. 125. VALENTINUS FORSTERUS Consil. de unione prolium, quod recensetur inter Responfa illustr. JC.torum tom. 1. conf. 36.

98.) MENOCH. lib. 4. præsumpt. 77.

99.) Novell. 18. Conditions, quæ a GRASSO Recept. sent. §. Successio ab intestato. quæst. 18. & aliis requiruntur, ut mater fuerit domi detenta tanquam concubina &c. non attenduntur rigoroſe in praxi, modo Pater agnoſcit filium suum.

natis. Legitimati autem per Rescriptum Principis regulariter non succedunt; neque solet Legitimatio ad hunc effectum dari, nisi ex gravissimis causis, & consciis iis, quorum interest. Nihilominus sicut Patet tenetur alere filios naturales, ac juxta Sacros Canones etiam spurios; ita etiam hæredes patris, sive filii, sive extranei, hæc alimenta præstare debent filiis naturalibus & spuris defuncti. Filius tamen legitimati, ex justo matrimonio natus, post mortem Patris succedit Avo 100.) Matri non illustri, liberi naturales æqualiter succedunt cum legitimis, secus nati ex damnato coitu: similiter succedunt Avix maternæ, & aliis Ascendentibus ex linea materna, ita quidem, ut filius naturalis excludat Ascendentes defuncti a successione 1.).

§. 531.

100.) FRANC. DE BARRY de Succession. lib. 18. tit. I. n. 30. REBUFFUS prax. Benefic. tit. de Rescript. legitim. n. 28.
1.) SURDUS Decif. 249. cum aliis ibidem allegatis, natos ex damnato coitu adeo excludit a Bonis maternis, ut mater illis ne quidem donare possit inter vivos.

De Success. ab Intestato. 805

§. 531. Filius, ob ingratitude[m] *Filius ex*
exhæredatus a Patre in Testamento, *hereda-*
quod ex alio capite judicatur nullum *tus an*
& irritum, habet jus succedendi ab *succedat*
intestato: posset tamen autoritate *ab inte-*
Judicis, tanquam indignus repelli, *stato?*
sicut & ille, qui gravis, & exhære-
datione dignæ ingratitude[m] se reum
fecit, de quo tamen notitiam non
habuit Pater ante mortem.

§. 532. Adoptio in Germania ra- *Adopti-*
rum usum habet: dato autem casu, *us*
Adoptivi filii juxta Leges Romanas *quando*
succedunt Patri adoptanti simul cum *succe-*
aliis natis ex legitimo matrimonio. *dat?*
Stante tamen Statuto excludente
fæminas exstantibus masculis, filius
adoptivus non excludet fæminas;
neque etiam succedit in feudis.

§. 533. Filius deportatus, qui ci- *Qui filii*
vitatem exilio in perpetuum amittit, *exclu-*
item professus hæresin non tolera- *dantur a*
tam: item filius ejus patris, cujus *succe-*
bona ob crimen læsæ Majestatis vel *ne?*
hæresis fisco addicuntur, non succe-
dit in bonis paternis: sicut etiam
Peregrinus non succedit incolæ in
Gallia

Gallia & quibusdam aliis Provinciis 2.)

II. Ascendentium,

§. 534. Si defuncto nulli supersint Liberi, Ascendentes ei succedent, inprimis Pater & Mater æqualiter, exclusis omnibus aliis remotioribus; vel sola Mater, si Pater non supersit, & similiter solus Pater, si Mater non supersit. Si Patre jam mortuo nascatur filius, & hic quoque moriatur, mater ei superstes succedet in omnibus bonis patris: e contra si moriatur mater in puerperio, filius vivus natus ei succedit, & si ipse quoque moriatur, transfert ad patrem superstitem omnia bona materna. In defectu Patris & Matris, succedunt posteriores æquales gradu: qui si sint numero dispaes, succedunt in stirpes, non in capita. Sic Avus paternus tantum capiet, quantum Avus & Avia materna simul: semper tamen gradu proximior excludit remotiorem, nec locum habet repræsenten-

---

2.) Recentissime quoad Successionem Albinorum, edita est in Gallia Constitutio in favorem eorum, qui navalia præstant obsequia.

De Success. ab Intestato. 807

sentatio: neque distinguitur inter Bona, quæ ex linea paterna, vel quæ ex materna proveniunt, nisi Statuta locorum aliud velint 3.). Si Mater ad secundas Nuptias convolverit, succedit filio tantum in usufructu, non autem in proprietate bonorum, nisi sola superesset, ita ut nulli alii fratres simul succedant 4.). Excipitur tamen, si Mater has Nuptias contrahat cum consensu Liberorum: insuper proprietatem acquirat, si filius eam in testamento instituat. Quæ dicuntur de Matre, extenduntur etiam ad Patrem 5.).

§. 535. Si cum Ascendentibus supersint fratres vel sorores, utrinque conjuncti, hi succedunt simul cum Ascendentibus in capita: si autem cum Ascendentibus supersit frater, & alterius fratris præmortui Liberi,
hi

Concurrentium cum fratribus defuncti.

3.) Vid. GRASSUS §. successio ab intestato. c. 22. n. 5. seq. BARRY libr. 18. tit. 2. n. 10.

4.) Poena hæc in L. 3. C. de secund. Nupt. statuta, non censetur per Jus Canonicum revocata, utpote quæ cedit in bonum prolium.

5.) Vid. BRUNNEMANN in dict. L. 3.

hi simul cum Patruo suo, & Ascendentibus succedunt; non tamen in capita, sed in stirpes, ita ut Patris sui portionem solummodo consequantur. Si vero cum Ascendentibus concurrat nullus frater aut soror, sed soli præmortuorum fratrum filii, teneri potest opinio eorum, qui tales filios a successione excludunt. Nam Novella 127. c. 1. præresse solum agit de casu, quo fratris defuncti liberi concurrunt cum matre defuncti: quia igitur est prætorica Novellæ 118. v. ab eo casu extendi non debet ad casum, quo omnibus fratribus præmortuis, soli istorum Liberi cum Ascendentibus concurrunt 6.). Privilegium hoc representationis solos fratrum Liberos complectitur: fratrum autem nepotes excluduntur, sicut etiam fratres ex uno tantum latere conjuncti, qui nullo modo succedunt cum Ascendentibus.

§. 536.

6.) ANT. PEREZ in *Codic. ad S. C. Tertyll. n. 8.* Jus Bavaricum ejusmodi fratrum Liberos admittit. *Cod. Civ. P. 3. c. 22. §. 3.*

De Success. ab Intestato. 309

§. 536. Si defunctus nullos Liberos, nec Parentes reliquerit, sed tantum Agnatos Collaterales, primi succedunt fratres (quo nomine etiam sorores intelligimus) & quidem Germani, id est, utrinque conjuncti, cum quibus concurrunt in stirpes a priorum fratrum præmortuorum utrinque conjunctorum filii, qui præferuntur aliis fratribus consanguineis & uterinis defuncti. Tale autem jus representationis non extenditur ad Nepotes fratrum præmortuorum: sed solus filius representat patrem suum, ut, licet revera sit in gradu tertio, nihilominus fingatur esse in gradu secundo, & præponatur Patruis & Avunculis defuncti, qui sunt in eodem gradu tertio: consequenter locum id habet tantum, quando agitur de successione Patruis, non autem quando agitur de successione Propatruis, aut similium ulterioris gradus. Quando frater superstes repudiat hæreditatem, ejus filii cum alio fratre superstite non succedunt; sed portio deficiens accrescit fratri adeunti hæreditatem, quia locum non habet jus representationis vi-

F f f ven-

De Jure Rer. Eccles. Pars poster.

vente patre. Si vero præter filios fratris repudiantis non superfit alius frater, sed tantum fratris prædefuncti filius, succedent singuli horum fratrum filii proprio jure.

Eorum præmortuorum filii: §. 537. Si superstites sint soli plurimum fratrum Germanorum filii, numero impares, succedunt in Germania in capita 7.). Si autem præter hos Nepotes defuncti adhuc superfit ejusdem defuncti frater vel soror uterini, aut consanguinei, convenientius dicitur, quod illi Nepotes succedant in stirpes, & sic jure repræsentationis intrent in locum & gradum suorum parentum præmortuorum, ut censeantur esse in gradu secundo respectu defuncti, ne contra communem regulam gradus tertius, in quo revera jure suo sunt isti Nepotes, excludat gradum secundum, in quo sunt fratres uterini & consanguinei.

Fratres ex uno latere §. 538. Si quis decefferit sine ullis Descendentibus, Ascendentibus, Fratribus Germanis, fratrumque germano-

---

7.) Juxta decisionem CAROLI V. in Comitibus Spirensibus anno 1529. §. 31.

De Success. ab Intestato. §II

manorum Filiis, admittuntur Fratres ^{conjun-}
ex uno tantum latere conjuncti, sive ^{eti:} de-
Consanguinei, sive uterini sint. In ^{num alii}
quibusdam Provinciis fit discrimen ^{remotio-}
inter Bona paterna & materna: in ^{res:}
aliis id non attenditur, quia illa Bo-
na nec sunt paterna, nec materna;
sed fraterna, unde unde provene-
rint. Si frater consanguineus sit su-
perstes, & filius ex alio fratre con-
sanguineo vel uterino, a multis si-
mul ad successionem admittuntur,
sicut diximus de Fratribus Germa-
nis & eorum Filiis: si autem infi-
stere velimus doctrinæ supra §. 535.
datæ, tenendum esset, jus repræsen-
tationis non habere locum in filiis
fratrum uterinorum & consanguineo-
rum, quia Novella 127. c. 1. solum-
modo mentionem facit fratrum ger-
manorum: proin hæc Novella, ut-
pote correctoria Juris antiqui, ex-
tendi ultra casum expressum non de-
bet: consequenter cum fratre con-
sanguineo non succedet simul filius
ex alio fratre consanguineo præmor-
tuo 8.). In ulterioribus gradibus

F f f 2

nul.

8.) Ita sentit ZOESIUS ad ff. de suis &
legit. hæred. n. 38.

nullus est locus repræsentationi, sed generalis est regula, quod gradu proximior excludat remotiorem: neque successio restringitur ad septimum vel decimum gradum, sed porrigitur in infinitum, nisi obstant Statuta loci. Succedunt autem omnes, non in stirpes, sed in capita, si plures existant ejusdem gradus: nullo discrimine, an ex una solum parte, an ex utraque conjuncti sint. Gradus autem computantur juxta regulas a Jure Civili stabilitas, ut dictum Sect. II. §. 314. Circa Collaterales illegitimos idem tenendum, quod supra dictum de Liberis illegitimis. Quando igitur Filius naturalis succedit matri, potest etiam succedere Cognatis maternis & vicissim.

*Quorum
schema
apponi-
tur.*   §. 539. Quamvis Gradus Collateralium facile intelligantur ex Arbore Consanguinitatis Sect. II. fol. 406. posita, nihilominus juvat adjicere figuram duarum scalarum, quæ exhibent duos Fratres & eorum Descendentes: in his enim solis omnes Collaterales consistunt 9.) : quia
om-

9.) Figuram hanc ponit & explicat
FRANC. DE BARRY de Succession.
lib. 18. tit. 3. in fine.

De Success. ab Intestato. 813

omnis Collateralium agnatio a duobus fratribus initium sumit.

Petrus	Paulus
Andreas	Philippus
Jacobus	Joannes
Simon	Thaddæus
Mathias	Matthæus

Petrus & Paulus intelliguntur fratres esse, & eis subjecti illorum Descendentes. In his comparantur inter se I. ipsi duo fratres nempe Petrus & Paulus. II. Descendentes ex uno istorum fratrum cum altero fratre. III. Descendentes ex uno fratre cum descendentes ex altero fratre. In secunda comparatione persona eadem assumit diversa nomina. Sic Paulus si comparatur cum Descendentibus sui fratris Petri, dicitur Patruus Andreæ, Patruus Magnus Jacobi, Propatruus Simonis, Abpatruus Mathiæ. Sub nomine Patruus hic intelligitur etiam Avunculus, Amita, Matertera: sexus enim differentia nihil hac in re mutat: neque distinguitur inter Agnationem & Cognationem. In tertia compa-

Fff 3 ratio-

ratione Andreas & Philippus, vocantur Consobrini: Jacobus & Philippus, propiores Sobrini: Jacobus & Joannes, Sobrinorum liberi & sic deinceps. Cum igitur juxta regulam Juris Civilis, in Cognatione collateralis, quot sunt personæ a communi stipite, tot sint gradus ipso stipite dempto, sequitur fratres Petrum & Paulum inter se comparatos, esse in secundo gradu, quia sunt duæ personæ, eorum stipite, id est patre dempto. Paulus comparatus cum Descendentibus fratris sui, erit cum Andrea in tertio gradu, cum Jacobo in quarto &c. &c. quia totidem sunt personæ, dempto stipite, qui pater est Petri & Pauli. Si comparentur Descendentes Petri cum Descendentibus Pauli, patet, consobrinos Andream & Philippum esse in quarto gradu; Jacobum & Philippum in quinto; Jacobum & Joannem in sexto, & sic deinceps.

*De successione
Conjugum:*

§. 540. Si deficientes Descendentes, Ascendentes & Collaterales omnes, Jura Romana Virum & Uxorem vocant ad conjugis intestati hæreditatem, fisco excluso 10.). Si autem
Uxor

10.) L. un. ff. & C. unde vir & uxor.

De Success. ab Intestato. 815

Uxor sit inops & indotata, tunc licet extant Liberi, succedet marito locupleti in quartam Bonorum partem, quando extant tres vel pauciores Liberi; & in Virilem, quando extant plures II.). Si tempore mortis facta esset separatio thori auctoritate Judicis, is qui dedit causam separationi, non succedit: alterius jus salvum manet: sin absque auctoritate Judicis de facto Uxor recesserit, vel Vir eam expulerit, sibi invicem succedent. Uxor, quæ alii nupsit intra annum luctus, non succedit suo primo marito 12.), quam pœnam non sublatam esse 13.), benedicatur 14.). Sunt autem imprimis inspicienda pacta dotalia, his cessantibus considerandum Statutum, regulariter loci illius, in quo maritus habet domicilium, saltem quoad im-

F f f 4

mobi-

11.) Auth. præterea. C. ibid.

12.) L. I. §. omnium. C. de secund. nupt.

13.) Per C. penult. & ult. de secund. nupt.

14.) PETRUS GREGORIUS THOLOS.

Syntagm. Jur. univ. lib. 45. c. 14. n.

2. cum aliis docet, solam infamiam

mulieris intra annum luctus nubentis

per allegata Capitula sublatam fuisse.

816 *Sectio IV. Tit. XX.*

mobilia: in mobilibus sequimur locum domicilii defuncti: mobilia enim sequuntur personam, immobilia territorium. Porro vix alia in re tot diversæ consuetudines & Statuta Legibus Romanis contraria vigent, ac in ista materia successionis conjugum, quæ proin ubique diligenter indaganda sunt 15.).

Et Fisci, §. 541. Deficientibus aliis legitimis hæredibus, succedit Fiscus. Ubi notandum, varias esse rationes, per quas Bona acquiruntur Fisco. Ad hunc locum pertinent præcipue Bona defunctorum vacantia, & quæ
Hæ.

15.) De Successione Conjugum apud primos Romanos agit DIONYSIUS HALICARNASS. antiq. Rom. lib. 2. m. fol. 95. De Populis Germaniæ vid. Leges Bajuvar. tit. 14. c. 6. & 7. Wisigothorum lib. 4. tit. 2. leg. 14. Burgundionum tit. 24. L. 1. & 2. tit. 42. L. 1. & 2. item toto tit. 74. Ripuariorum tit. 37. L. 2. Capitular. lib. 4. c. 9. & alias passim in Corpore Juris Germanici antiqui. GREGORIUS THOLOSANUS lib. 45. c. 14. Quid hodie juris in Bavaria, legi potest in novo Codice Civili p. 1. c. 6. §. 36. seqq. & Annotat. ad eosdem §§. os.

De Success. ab Intestato. 817

Hæredibus tanquam indignis auferuntur 16.). Bona vacantia dicuntur, quæ nullum legitimum dominum habent: consequenter bona illius, qui intestatus decessit, nullo legitimo hærede relicto: quæ autem ex alia ratione vacare domino dicuntur, uti sunt bona derelicta, vel quæ nunquam habuerunt dominum, ea non ad fiscum, sed ad primo occupantem pertinent. Bona ex defectu hæredis vacantia ad Fiscum non deferuntur titulo hæreditatis: unde non est necessaria hæreditatis aditio; sed acquiritur dominium ipso jure: opus tamen est apprehensione ad acquirendam possessionem: & competit Fisco hæreditatis petitio 17.). Fiscum autem excludunt omnes, quibus jus succedendi in præcedentibus §§.is adjudicavimus. Bona peregrini & advenæ, absque testamento decedentis, cujus hæredes ignorantur, distribuuntur per Episcopum in pias

F f f 5

cau-

16.) II. Feudor. tit. 56. inter Regalia numerantur *Bona vacantia, & que ut ab indignis, legibus auferuntur.*

17.) PEREGRINUS de Jure Fisci lib. 4. tit. 3. n. 24.

causas, fisco excluso 18.). De Jure communi Romano Fiscum etiam excludit Collegium, cujus membrum erat defunctus: istud autem passim est abolitum. Conveniens tamen videtur, ut Xenodochia, Orphanotrophia, vel Expositorum domus, quorum sumptibus defunctus sustentabatur, præferantur Fisco. Passim fieri videmus, ut res relictæ ab eo, qui fixas eleemosynas ex ærario piæ cujusdam foundationis perceperat, post mortem trahantur ad hoc ipsum ærarium.

Et que auferuntur ab indignis, §. 542. Quæ auferuntur ab hæreditibus indignis, Fisco capit 19.): indigni autem sunt, quos Lex expresse declaravit indignos, ita ut ab eis Fisco auferat. Ubi igitur Lex id non expresse statuit, potest quidem aliquis extra ordinem puniri, & incapax reddi, quin tamen Fisco auferat. Discrimen in eo consistit, quod hæreditas, Legatum, vel portio

---

18.) Auth. omnes peregrini. C. Commun. de Success. quæ tamen Constitutio raro observatur.

19.) L. 1. ff. de Jure fisci.

tio incapacis ad alios hæredes, portio autem indigni ad Fiscum transferatur. E. G. qui in testamentis sibi adscribunt 20.): qui factio vel culpa aliena excluduntur, uti adulterini: qui ex causa utilitatem certæ personæ respiciente, non admittuntur 21.): isti habentur tanquam incapaces: & eorum portio non auferitur a Fisco, sed accrescit aliis. Quibusdam autem Fiscus hæreditatem, aut portionem auferit tanquam Indignis, sic statuentibus Legibus 22.). Talis est interfector defuncti 23.): qui a testatore post factum testamentum in-

---

20.) L. 1. & L. fin. ff. de his quæ pro non script.

21.) Casus est in L. 5. §. 2. de his quæ ut indignis &c. in eo, cui fuerat relictum Legatum, & præterea adjectum tutelæ onus: nam si tutelam administrare detrectet, amittit Legatum, quod pupillo acquiritur, non fisco.

22.) Idem dicitur de Statutis Municipalibus.

23.) L. 9. ff. de Jure Fisci. De dubio sensu hujus Legis vid. BRUNNEMANN. ibid. & PEREGRINUS de Jure Fisci lib. 2. tit. 3.

indignus est declaratus 24.) : qui non
 ulciscitur necem defuncti 25.) : qui
 prohibuit aliquem testari 26.) : qui
 testamentum impugnat tanquam nul-
 lum ex defectu personæ testantis
 27.) : qui est ingratus erga defun-
 ctum 28.). Ejusmodi ingratus ac-
 quirat quidem sibi possessionem &
 dominium rei, donec illam auferat
 Fiscus, qui juxta vires hæreditatis,
 vel pro rata portionis satisfaciet ob-
 ligationibus, quæ aliis hæredibus in-
 cumbunt. Intelligenda hæc sunt de
 quolibet Fisco in Bonis sui territo-
 rii :

-
- 24.) Sic colligunt ex L. 12. ff. de his
 quæ ut indign. aufer. & L. 4. C. eod.
 25.) L. 17. ff. eod. sed istud de consuetu-
 dine hodierna non servatur: esset e-
 nim hæc Lex nutritiva peccati, si per
 eam impediretur pax, concordia, &
 injuriarum remissio, ut observat JU-
 LIUS CLARUS Sent. lib. 5. §. fin.
 q. 79. n. 8.
 26.) L. 1. & per tot. ff. & C. si quis
 aliquem testari prohib. L. 19. ff. de his,
 quæ ut indignis &c.
 27.) Hoc eruitur ex L. 16. ff. eod.
 28.) L. 1. ff. eod. Ob causas ingrati-
 tudinis in vita testatoris commissas, re-
 lista ipso jure revocantur.

De Success. ab Intestato. 821

rii: nam Fiscus loci, in quo defunctus obiit, non potest prætere jus ad Bona in alieno territorio sita. Civitates autem Municipales in bonis Civium suorum de Jure communi non excludunt Fiscum Principis, nisi pro se exhibeant singulare Privilegium 29.).

§. 543. Porro ad Fiscum deferri *Nisi cautela*
Bona ratione criminum quorundam *te exclu-*
publicata, alio loco dicendum est. *datur.*
Hic tamen notari merentur Cautela
a quibusdam tradita pro excluden-
do Fisco. Ad hunc deferuntur bona
banniti, & propterea eidem compe-
tit jus succedendi in hæreditate ban-
nito delata, & nondum adita: pro
hoc casu cautela traditur, ut banni-
tus talem hæreditatem repudiet, qua
ratione illa perveniet ad alios, qui
propriam jus habent, excluso Fisco
30.). Hunc etiam excludi ajunt, si
ipse

29.) L. 1. C. De Bonis vacant. Nicen-
ses intestatorum suorum concessam vin-
dicationem bonorum ab Augusto affir-
mabant, eorumque preces ad Traja-
num perferebat C. PLINIUS lib. 10.
epist. 87. & 88.

30.) MENOCHIUS Vol. 1. Conf. 91. n. 4.

ipse Testator expresse in suo testamento cavit, quod si contigisset aliquem ex suis hæredibus committere delictum, quo ejus Bona essent publicanda, illa non Fisco, sed substitutis deferrentur. Imo etiam absque tali expressa voluntate Testatoris, ex sola substitutione excludi Fiscum dicunt 31.).

An quis possit excludi a successione ab intestato? §. 544. Dicitur est supra, quosdam excludi a successione testamentaria, quamvis hæreditas non deferatur ad Fiscum, quod præcipue fit ex causa ingratitude: dubium est, an talis exclusio locum habeat etiam ab intestato. Multi negant 32.); affirmant alii 33.). Exemplum habet, quando moriens condit testamentum, in quo cum neque Descendentes, neque Ascendentes habeat, hære-

31.) Ibid. n. 6. & 7.

32.) BARTOLUS & JASON in L. fratres. 27. C. de inoffic. testam. MENOCHIUS Consil. 256. n. 12. GOMEZ var. resol. tom. I. c. II. n. 37.

33.) Glossa in Novell. 22. c. 47. SALICETUS in L. 27. n. II. ff. de inoffic. testam. CORSETTUS in Singularib. sub voce *Ingratitudo*.

De Success. ab Intestato. 823

hæredem instituit unum ex fratribus suis, adjecta clausula, ne alter frater ullum ex bonis suis emolumentum capiat, utpote omnino ingratus, & sibi invisus. Post mortem reperitur testamentum valde imperfectum, & autoritate Judicis datur locus successioni ab intestato. Dubium movetur, an frater in dicto imperfecto testamento exclusus, aspirare possit ad hæreditatem ab intestato cum altero fratre? Non immerito excludi videtur hic frater ingratus. Nam successiones ab intestato ordinantur ex præsumpta voluntate defuncti: in hoc casu non potest præsumi voluntas fratris defuncti: licet enim testamentum annulletur forte ob defectum solennitatis; nihilominus ejusmodi declaratio voluntatis non requirit omnes solennitates testamenti, sed sufficienter probatur per duos vel tres testes, aut etiam per unum, accedentibus aliis adminiculis. SALICETUS id confirmat ex aliqua Lege 34.), ubi excluduntur impii nepotes, elogiis ab avia exultis,

---

34.)-L. 9. C. de suis & legit. lib.

stis, ita ut locus fuerit successioni ab intestato. Putant aliqui, ambos fratres successuros esse, si uterque esset scriptus in testamento, non obstante ingratitude 35.): consequenter successuros esse etiam ab intestato. Hęc instantia non bene concludit; quia per vocationem expressam in testamento, remissio ingratitude probatur. Neque in casu ab intestato præsumitur hęc remissio ex eo, quod quis censeatur christiane & sine odio velle decedere: nam exclusio ab hereditate non est signum peccaminosi odii, sed tantum minoris benevolentię, & commeritę castigationis. Dicunt quidem Leges 36.) quod cognatis ad successionem non obstat accusatio Cognatorum, quę alias esset sufficiens causa ad exheredandum fratrem. Sed sciendum, quod tempore hujus Legis nondum fuerint determinatę causę ingratitude. Dein potest hęc Lex hodie intelligi de Cognatis ulterioribus, quibus objici non

---

35.) Hoc desumitur ex L. 18. §. 1. ff. famil. ercisc.

36.) L. Cognatis. 6. ff. unde Cognati.

non potest ingratitude in Novellis Statuta 37.)

§. 545. Similis præsumptio de con- *An He-*
traria voluntate defuncti locum ha- *braus*
bere videtur, quando Hebraus fidem *succedat*
Christianam amplexus, post baptis- *Agnato*
mum sine testamento moritur: nam *bapti-*
ejus fratres aut alii proximi *zato?*
Judæi videntur excludendi a succes-
sione, cum præsumendum non sit,
quod ejusmodi baptizatus bona sua
relinquere velit Agnatis Hebrais, a
quibus scit, se mille maledictis de-
voveri. Dein Judæi, utpote servi-
lis conditionis, & infami macula no-
tati, non gaudent aliis juribus inter
Christianos, quam quæ expresse in-
dulta sunt: inter hæc non reperitur
successio in bona Christianorum 38.):
quamvis vicissim Judæus Baptizatus
G g g suc-

37.) Nonnihil mutatam figuram hujus
casus resolvit Card. DE LUCA de Suc-
cess. ab intest. discurs. 27.

38.) Vid. Dissertatio Bambergensis D.
DITTERICH de Judæo fratri suo haud
succeedente.

De Jure Rev. Eccles. Pars poster.

succedat Agnatis suis in Judaismo pertinacibus 39.)

*Quis
Clericis
ab intestato
succedat?*

§. 546. Hucusque dicta potissimum ad Laicos pertinent. Porro Clerico intestato in Bonis patrimonialibus succedunt Agnati, sicut aliis Laicis 40.) : in Bonis acquisitis ex redditibus Ecclesiasticis, de Jure communi succedit Ecclesia, cui servivit Clericus, exclusis aliis hæredibus legitimis 41.) : & quidem si fuit in aliquo Collegio, huic successio competit : si habuit redditus a Collegio separatos, ut Episcopus, Parochus &c. Bona cedunt Ecclesiæ, vel Successori in Beneficio, cum obligatione distribuendi in usus pios. In iis locis, in quibus Clericis conceditur libera facultas testandi etiam de Reditibus per Ecclesiam acquisitis ; plerumque etiam conceditur, ut intestatis succedant proximi consanguinei, etiam in Bonis Beneficialibus ; quæ consuetudo non

39.) Vid. JODOC. BECK de Jurib. Judæor.

40.) C. 1. de Success. ab intest. ubi verba, *donare eis liceat, cui voluerint, dum vivunt*, intelliguntur etiam de testamentaria dispositione.

41.) C. 1. & fin. de Pecul. Cler. C. 7. & 12. de Testament.

De Success. ab Intestato. 827

non aliter laudatur, nisi sub isto onere, ut ejusmodi hæredes impendant hæc bona ad eos fines, ad quos impendere tenebatur Clericus.

§. 547. Circa Bona Religiosorum observandum est I. quod Bona Novitii, qui nulla dispositione facta obiit, perveniant ad consanguineos eiusdem, qui de jure ab intestato veniunt. II Professo, qui ante Professionem de bonis suis non disposuit, succedit Religio, si per regulas suas successionis est capax: si Religio sit incapax, devolvuntur ad hæredes ab intestato venientes. Post Concilium Tridentinum omnia Monasteria Regularium habent jus succedendi suis Professis, præter Domus Societatis Jesu, & Monasteria Fratrum Minorum de Observantia & Capuccinorum. Regula quidem universalis est, quod Monasterium succedat in omnibus Bonis sui Religiosi: nihilominus aliter sæpe sentiendum est in certis juribus, feudis, bonis Emphyteuticis, Majoratibus &c. de quibus ut hoc loco fusius loquamur, opportunum non est 42.). Horum

Quis Religiosis?

G g 2   autem

42.) Vid. P. SCHMALZGRUBER ad Tit. de Success. ab Intest. n. 70. seqq.

autem Bonorum dominium & possessio in Monasterium transit absque nova apprehensione, quia Monasterium in ea Bona succedit non jure hæreditario, tanquam proprie dictus hæres, sed jure cujusdam acquisitionis naturalis: *ingredientem namque simul sequuntur omnino res 43.)*, & *Ingressi Monasterio ipso ingressu se suaque dedicant 44.)*. Bona autem, quæ Professo forte per hæreditatem vel Legatum obveniunt post editam Professionem, transeunt in Monasterium per acceptationem & possessionem, non quidem mediante ipso Professo, sed immediate per ipsum Monasterium, etiam inscio vel invito Professo apprehensam. Sicut enim per Professionem omnia Monachi jura & Bona in Monasterium transferuntur, ita etiam jus & voluntas adeundi hæreditatem, vel acceptandi Legatum aut Donationem. Cum igitur nemo possit habere jus & voluntatem adeundi hæreditatem post mortem suam; ideo etiam Monasterium post mortem sui Religiosi non habet jus succe-

---

43.) Novell. 5. c. 5.

44.) Auth, ingressi. C. de SS, Eccles.

succedendi ejusdem Parentibus vel Agnatis 45.). Si tamen Professus haberet Liberos, aut Ascendentes in saeculo, deberetur ipsis Legitima ex ejus Bonis ante Professionem possessis 46.), & quidem mox post Professionem tradenda 47.). Fatemur, quod Jus Monasterii in Bona Professi sui proveniat ex Legibus humanis: nihilominus ejusmodi jura & Privilegia Ecclesiis legitime ab Imperatoribus concessa & acceptata, non possunt pro lubitu auferri.

§. 548. Ut locus sit successioni ab *Quando* intestato, requiritur ut is, de cujus *locus sit* successione agitur, obierit, & ut in *successio-* testatus obierit, ita ut nullum con- *ni ab in-* diderit testamentum, vel solummo- *testato?* do invalidum, aut validum quidem,

G g g 3   sed

45.) Ex simili ratione quidam, ante annos non multos renuebat admittere Monasterium ad successionem ex persona sui Professi Apostatae, utpote qui per Apostasiam incapax esset successionis, aequae ac naturaliter mortuus.

46.) Novell. 123. c. 38. Auth. si qua mulier. C. de SS. Eccles. C. 9. XIX.

q. 3.

47.) P. SCHMALZGRUBER ad hunc tit. n. 81.

sed tale, quod ob rescissionem a Iudice factam, vel alia ex causa effectum non habuit. Ex principiis aliunde notis facile innotescit, cui incumbat probatio, aut pro quo stet præsumptio.

*Spolii
origo*

§. 549. Opportunus hic locus est addendi brevem notitiam de *Spolio* in bonis Clericorum. Spoliorum nomine his temporibus intelligimus Bona quæcunque, a quibusvis personis Ecclesiasticis, intuitu Ecclesiæ acquisita, juraque & actiones ac fructus inexacti, tempore obitus eorundem relictæ, Camera Apostolicæ, vel iis, qui a Pontifice privilegium obtinuerunt, reservata. Prima Spoliorum initia inde occasionem sumpsisse creduntur, quod Clericis, quibus sola Beneficiorum administratio commendata fuerat, primis Ecclesiæ sæculis, nulla prorsus testandi facultas, exceptis Patrimonialibus, competierit; & ideo relictæ ipsorum Bona exposita fuerint prædæ Laicorum, pauperum, Civilium Judicum, minorum Clericorum. His deprædationibus modus ponendus credebatur per Episcopos, Principes, Reges, & Beneficiorum Patronos, quibus incumberebat
cura

De Success. ab Intestato: 831

cura custodiendi & conservandi Bona Ecclesiarum vacantium: hi tamen ipsi sapissime cum ea, quæ relicta deprehendebant, tum alia, tempore vacantis Beneficii obvenientia, in suos usus convertebant.

§. 550. Non tantum inferiores Clerici, sed etiam Episcopi & Romani Pontifices timere hanc labem debebant. Unde jam Sæculo V. Concilium Calcedonense Can. 22. sub pœna exautorationis statuere debuit, *non licere Clericis post obitum sui Episcopi, res ad eum pertinentes diripere &c. 48.)*. Romæ ejusmodi deprædatio contigit post mortem Honorii I. Papæ 49.), ubi Imperatoris Heraclii exercitus expilavit Ecclesiam S. Joannis Lateranensis, quod persuasi fuerint milites, magnam auri argente vim ab Honorio ibi constipatam esse. Similia tum Romæ, tum alibi sæpius attentata fuisse, ex Historiis Ecclesiasticis,

*Ex inju-
stis de-
præda-
tioni-
bus.*

G g g 4

48.) Plures ejusmodi Canones refert THOMASSIN. vet. & nov. Discipl. Eccl. p. 3. lib. 2. c. 51. seqq.

49.) Sic refert ANASTASIUS Bibliothec. ad ann. 638.

cis, & Conciliorum Decretis colligitur 50.).

Episcopi §. 551. Sacrilega hæc attentata im-
uteban- probabant omnes: Prælati autem Re-
tur hoc gulares jus optimum se habere cen-
Jure: sebant ad ea colligenda, quæ Priora-
 tuum ad majus Monasterium perti-
 nentium Administratores Religiosi per-
 cessum, vel decessum relinquebant.
 Non nisi excessus improbari mereba-
 tur 51.). Imitabantur Religiosorum
 exem-

50.) In Concilio Romano Anno 904.
 cap. II. sic statuitur: Quia scelestissi-
 ma consuetudo inolevit, ut obeunte sanctæ
 Romane Ecclesiæ Sedis Pontifice, ipsum
 Patriarchium depraedari soleat; & non
 solum in ipso sancto Patriarchio, sed
 etiam per totam civitatem, & suburba-
 na ejus talis bacchatur præsumptio; nec
 non quia & id inultum hæctenus negle-
 ctum est; adeo ut omnia Episcopia ea-
 dem patientur uniuscujusque Ecclesiæ o-
 beunte Pontifice: quod ne ulterius præ-
 sumatur, omnimodis interdiximus. Quod
 qui facere præsumpserit, non solum Ec-
 clesiastica censura, sed etiam Imperiali
 indignatione feriatur.

51.) Concil. Salmuriense Anno 1253. Cap.
 21. Statuimus, ne Abbates, cum con-
 tingit Priores suos cedere, aut decedere,
 Prioratus bonis suis audeant denudari;
 sed

De Success. ab Intestato. 833

exemplum etiam Episcopi, & Bona Clericorum decedentium, ac tempore vacantis Ecclesiæ obvenientia, in usus suos vertebant: quod Bonifacius VIII. 52.) prohibet, nisi de speciali privilegio, vel consuetudine jam præscripta legitime, seu alia causa rationabili, hoc eisdem competere dignoscatur. Privilegium quidem nonnulli Prælati Ecclesiæ ad initium Sæculi XIV. prætendebant contra Monasteria & alia Beneficia suæ Diocesis, quos reprehendit CLEMENS V. in Concilio Viennensi 53.): Vere tamen concessa Privile-

G g g 5

vile-

---

sed saltem tantum de prædictis bonis, futuris Prioribus dimittant, quod ipsi fratres & familia, usque ad futuram collectam, de eisdem competenter sustentari valeant, & domus Prioratum refici, & in statu debito conservari.

52.) C. 9. de Offic. Ord. in 6. quæ Constitutio laudata & confirmata fuit a Concilio Constantiensi Sess. 39.

53.) Clement. un. de Excess. Prælat. ubi arguuntur illi, qui injuste Abbates, Priores, ac alios Beneficiatos beneficiis suis privant, ut sic fructus beneficiorum illorum percipere valeant primo anno, prætextu Privilegii, quod asserunt se habere, quod

vilegia ejusmodi multa legimus, Episcopo Altiffiodorensi 54.) Episcopo Tullensi ab Honorio III. per biennium Anno 1223. pro relevatione oneris debitorum 55.) ; alteri cuidam per quinquennium a Bonifacio VIII. propter debita solvenda 56.) . Antiquius & magis singulare fuit Privilegium, quod Alexander III. dedit Rogero Eboracensi Archiepiscopo, ut si Clericus suæ Jurisdictioni suppositus, agens in extremis, testamentum conficeret, & propriis manibus Bona sua moriens non distribueret, Archiepiscopus haberet facultatem injiciendi manus in Bona defuncti. Justo autem Dei judicio Bona hujus
 Archi-

---

quod usque ad certum tempus fructus Beneficiorum vacantium possint percipere primi anni: quibus non contenti, equos, boves, thesaurum, & alia Bona Monasteriorum & Beneficiorum vacantium illicite occupant, quæ essent futuris successoribus reservanda.

54.) C. 18. de Verb. Signif. cujus pars continetur in C. 13. de Testament. de quo mentio facta est supra §. 462.

55.) C. 32. de V. S.

56.) C. 10. de Rescript. in 6. ad initium Sæculi XIV.

De Success. ab Intestato. 835

Archiepiscopi post mortem sunt fisco illata 57.). Ex eadem potestate Papa concedit licentiam & facultatem ad pias causas testandi, & disponendi de rebus & fructibus per Ecclesiam acquisitis 58.). Item reservat aliis pensiones super fructibus quorumcunque beneficiorum.

§. 552. Romani Pontifices, cum *Demum* se supremos Bonorum Ecclesiastico-Romanorum Administratores agnoscerent, *Pontifi-* re suo ejusmodi privilegia pro rerum *ces,* ac temporum exigentia concedere posse credebant. Multo magis sibi licere judicabant, ut in sui sustentationem, suarumque & Sedis Apostolicæ ac Romanæ Ecclesiæ necessitatum subventionem, disponerent de fructibus & Bonis decedentium Clericorum, quæ Spolia vocantur. Tentavit id obtinere in Anglia Innocentius IV. sed irrito conatu 59.). Gravior necessitas urgebat Pontifices tempore

---

57.) Ita MATTHÆUS PARIS Hist. Angl. ad ann. 1181. m. fol. 134.

58.) C. 12. de Testam.

59.) Idem MATTH. PARIS ad ann. 1246. m. fol. 685. item MATTH. WESTMONASTERIENSIS ad eund. annum.

pore Schismatis Sæculo XIV. quando Pontifex unus in Italia, alter in Gallia, tertius demum in Hispania residabat, quilibet subsidii ad alendam Aulam suam indigus. Alexander V. in Concilio Pisano electus renuntiavit Juri Spoliorum 60.). Concilium Constantiense declaravit, rationi fore consentaneum, & Reip. accommodum, tales exactiones de cætero non attentari 61.). In Comitibus, in quibus electus est Eugenius IV. quilibet Cardinalis se obstringebat, quod, si eligatur in Papam, bona decedentium nullo modo occupaturus, vel occupari passurus, sed permissurus sit fieri executiones juxta voluntatem decedentium, relinquendo conscientis eorum distributionem bonorum &c. 62.). Hoc tamen statutum, prout & Jura alia sequentium temporum, solummodo loquuntur de Bonis Cardina-

---

60.) Concil. Pisan. ann. 1409. Sess. 22.
apud HARDUIN. tom. 8. col. 23.

61.) Conc. Const. ann. 1417. Sess. 39.
apud HARD. tom. 8. col. 860.

62.) RAINALDUS ad ann. 1431. n. 6.

De Success. ab Intestato. 837

dinalium, aut Prælatorum in Curia decedentium 63.).

§. 553. Circa alios extra Curiam *Sub cera* Romanam decedentes, ac præcisi-*tis re-* que minores Clericos in diversis lo-*strictio-* cis & Provinciis introductum est Jus *nibus.* Spolii Pontificii, vi cujus Bona Clericorum ex Reditibus Ecclesiæ collecta, item illicite & contra formam Sacrorum Canonum, forte per negotiationem vel per confidentias Beneficiorum prohibitas, a Clericis acquisita, tanquam Spolia nomine Cameræ Apostolicæ per Collectorem post eorum obitum percipiuntur 64.); exceptis ornamentis Ecclesiæ, quæ ipsi

---

63.) Plura exempla refert THOMASS. p. 3. l. 2. c. 57.

64.) Constitutiones formam huic Spolio designantes, PAULI III. JULII III. PAULI IV. PII IV. & PII V, exhibet NAVARRUS tom. I. in Comment. de Alienat. rer. Eccles. ubi de Spoliis Clericor. Item GUILIELMUS REDOANUS tract. de Spoliis Ecclesiasticorum. Modum eludendi exactores Spoliorum suggerit BARONIUS ad ann. 397. n. 54. si scilicet Clerici bona Ecclesiæ, quæ supersunt, non congregant, sed in pauperes erogant.

ipsi Ecclesiæ remanent; & suppellectile domestica, licet ex redditibus Ecclesiæ acquisita, ut sunt scamna, mensæ, arcæ, dolia vacua &c. quæ iis in locis, ubi constiterunt, relinquenda sunt; item quæ a Clerico ex beneficiis vel pensionibus Ecclesiasticis, majorem redditum, quam triginta ducatorum de Camera non habente, relicta sunt; hæc enim Spoliorum nomine non continentur, ac proinde ad hæredes Clerici defuncti transmittuntur. Cum autem in Germania nostra solvi non soleant Spolia Clericorum Sedi Apostolicæ, ac proinde Constitutiones Pontificiæ de illis usu receptæ non sint 65.): hinc opus non est, ut plura addantur. Nescio tamen, an ex singulari privilegio, an ex consuetudine proficiscatur, ut quidam Episcopi & Prælati Germaniæ hoc

---

65.) HENR. CANISIUS Commentar. ad Lib. III. Decretal. tit. 27. n. 50. Etiam in Hispania Juri Spoliorum renuntiavit Benedictus XIV. data aliunde compensatione per singularia Concordata inter Pontificem & Regem Catholicum inita.

De Præscriptionibus. 839

hoc jus Spolii exercuerint, & adhuc
exerceant in Bona Clericorum sibi
subjectorum 66.),

TITULUS XXI.
GENERALIA PRINCIPIA DE
PRÆSCRIPTIONIBUS.

*Conf. lib. 2. Decretal. tit. 26. Sext.
tit. 13.*

§. 554.

VARIOS hucusque recensuimus *Pro con-*
Contractus, & modos, quibus *servan-*
acquiruntur, vel alienantur Bona aut *da tran-*
Jura Ecclesiarum. Frequenter con- *quillita-*
tingit, dominium Bonorum his mo- *te Rei-*
dis non transferri, forsan quod ipse, *publicæ*
qui

66.) De Diœcesi Spirensi supra dictum
tit. de Testamentis. §. 458. Not. 65.
Pro Diœcesi Trevirensi consuetudi-
nem Spolii anno 1397. abrogat Boni-
facius Papa IX. apud Rev. mum DE
HONTHEIM Hist. Trevir. tom. 2. do-
cum. 763. fol. 302. In Diœcesi Con-
stantiensi exhibetur Bulla Martini V.
anno 1420. data, per quam damna-
tur consuetudo, vel potius corrupte-
la Spolii, per aliquos Beneficiorum
Patronos in illa Diœcesi, exerceri soliti.